

Informacja o wynikach kontroli

na temat: *Realizacja zadań z zakresu udzielania cudzoziemcom ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców*¹.

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*.²
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2019*.
- III. Termin kontroli**
Od 6 listopada 2018 r. do 27 grudnia 2018 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
1. Prawidłowość i terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie udzielania/pozbawiania ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 2. Sprawowanie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących prawidłową i terminową realizację zadań.
- V. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**
Oceniono **pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości** realizację przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców zadań ustawowych związanych z udzielaniem cudzoziemcom ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Uzasadnieniem tej oceny jest prawidłowe prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie rzetelnego gromadzenia dowodów w sprawie oraz przestrzegania w toku postępowań administracyjnych obowiązków wynikających z *Kodeksu postępowania administracyjnego*³. Prawidłowo realizowano obowiązki wobec wnioskodawców/cudzoziemców wynikające z ustawy *o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*⁴, w szczególności w zakresie prowadzonych przesłuchań

¹ Zwany dalej również UDSC lub Urząd.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2016 r. poz.23 oraz Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwana dalej *Kpa*.

⁴ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. *o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1836, Dz. U z 2018 r. poz. 51 i poz. 1109).

i zapewnienia bezpłatnej pomocy tłumacza oraz wydawania zaświadczeń uprawniających do podjęcia pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozytywnie oceniono podejmowanie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców działań nadzorczo-kontrolnych wspomagających prawidłowe i terminowe prowadzenie postępowań administracyjnych, a także podejmowanie działań szkoleniowych niezbędnych do wykonywania przez pracowników zadań merytorycznych. Niemniej, pomimo podejmowanych przez Urząd działań usprawniających, obsada kadrowa Departamentu Postępowań Uchodźczych USDC nie gwarantowała w pełni terminowej realizacji postępowań.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotyczyła prowadzenia postępowań z przekroczeniem ustawowego terminu, bez merytorycznego uzasadnienia, udokumentowanego w aktach postępowań. Wydawanie w tym przypadku postanowień o przedłużeniu terminu rozpatrzenia sprawy stanowiło jedynie formalne wypełnienie obowiązków proceduralnych *Kpa*. W większości bowiem ustalone okresy bezczynności były wynikiem problemów organizacyjnych Urzędu, co mogło świadczyć o niewystarczającej obsadzie kadrowej bądź nieefektywnym systemie zastępstw w DPU.

Stwierdzone uchybienia, z uwagi na ich skalę, nie miały wpływu na kontrolowaną działalność. Dotyczyły one w szczególności stwierdzonych przypadków:

- prowadzenia niepełnych metryk spraw lub ich braku;
- braku dokumentowania przez przełożonych analizy jakości postępowania administracyjnego;
- niedotrzymania terminu na wyznaczenie daty przesłuchania;
- kilkukrotnego wydawania postanowień o zmianie terminu rozpatrzenia sprawy;
- umieszczenia nieczytelnego podpisu psychologa i tłumacza na protokołach przesłuchań.

VI. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki sformułowano następujące zalecenia:

1. podjęcie działań zmierzających do usprawnienia procesu wydawania decyzji w przedmiocie udzielania cudzoziemcom ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez ograniczenie przypadków bezczynności przy podejmowaniu działań, szybsze dokonywanie czynności niewymagających szczegółowej analizy zgromadzonej dokumentacji oraz wypracowanie zasad postępowania ze sprawami w razie nieobecności pracowników;
2. kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia niezbędnej do realizacji zadań struktury etatowej Departamentu Postępowań Uchodźczych;
3. realizację - wynikającego z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego - obowiązku bieżącego aktualizowania metryk spraw;
4. realizację, wynikających z uregulowań wewnętrznych, obowiązków dokumentowania przez przełożonych analizy jakości postępowania administracyjnego, dotrzymywania 30-dniowego terminu na wyznaczenie daty przesłuchań oraz rzetelnego wypełniania protokołów z przesłuchań.